

tum ergo capimus, tantum de Deo intelligimus: & quantum ferre possumus, tantum ab ipso accipimus. Plenitudinem igitur cognitionis ejus nemo habet, nisi Filius & Spiritus sanctus. Nam si plus audiverimus, non credemus: & si plus acceperimus, extollemur & superbiemus. Merito igitur plura neque dicit, neque praeberet. Ideo autem jam dicta recensui, ut & in ipsa cognitionis ejus distributione divinam ejus providentiam ostenderem. Air enim & ipse Christus: *si terrena dixi vobis, & non creditis; quomodo si caelestia vobis dixero, credetis?* Ego vero ita sermonem converto, & dico: si caelestia audire nequimus; quo pacto quae ad divinam pertinent naturam audientes, percipiemus atque credemus? Quod si Judaei temporaria transgressiones praecipua, morte sunt multati; quanto magis qui non observant quae de Deo audiverunt, peribunt? Et utinam haec mors esset illorum similis. Verum ista, ut puto, horrida anima mors est. Quin & Apostolus testatur, inquit: *Quanto magis deteriora mereretur supplicia, qui spreverit Filium Dei?* Intelligite, fratres, haec omnia, quae ante dicta sunt, propter me ipsum a me conscripta esse: siquidem vereor, ne deteriore illa morte afficiar. De cognitione quippe differui, ut me in Dei cognitione deliquisse demonstrarem. *Et potentes, inquit quidam in Sapientia, potenter tormenta patientur.* Cognitionis est virtus divinae gratiae. Et ego cum noffem Christum, in cogitationibus de fortuna & casu occupatus sum. Metuo igitur, ne mea poenitentia, sicut illa Esau, repudietur. Novi, quod in malitia remanserit, Esau fuisse rejectum. At vereor, ne mea poenitentia delicto similis judicetur. *Audivi infinitam esse divinitatis magnitudinem: & istud me terret, ne & ego ab illa rejiciar.* Audistis immensam divinae potentiae multitudinem? Ideo enim illuc usque ego dicendo progressus sum, ut quibus constrictus sum miserius, intelligatis. Audistis divinae sapientiae pelagus? Cur igitur pro me fontes lacrymarum apud Deum effundere differtis? Audistis infinitam divinae justitiae vim? Cur ergo vestra pietatis viscera pro me non demonstratis? Scio Deum, multorum qui poenitentiam egerunt, miserum esse, iisque ignovisse: sed major illorum pars per ignorantiam peccaverat. Scio eum multis veniam concessisse: sed multos apud ipsum intercessores habebant. *Quae de Core & Dathan scripta sunt lego, & exhorresco: quoniam propter Moysen Deus punivit illos.* Quae Mariae forori Moysis acciderunt, considero ac refero: propter verbum enim solum, quod in eum protulerat, tota lepra est infecta. Si tanta propter sanctum hominem

Α εἰρηδίων. Ὅσον οὖν χωρῶμεν, νοῦμεν καὶ Θεῶν· καὶ ὅσον διαβάμεθα, λαμβάνομεν παρ' αὐτῶν. Οὐδεὶς ἔχει τὸ πλήρωμα τῆς γνώσεως αὐτῶν, εἰ μὴ ὁ Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον. Ἐάν γὰρ πλέον ἀκούσωμεν, ἢ καταλάβωμεν· ἐάν ᾗ καὶ πολέον λαβώμεν, ὑψηλοφανούμεθα. Εἰκότως οὖν, ἔπε λέγει ἔτε δίδωσι. Διὰ τὸ τῆτο τὰ ποσειρηθῆναι διηλθόν, ἵνα δειξῶ καὶ ἐν τῇ δόξῃ τῆς γνώσεως Β αὐτῶν τὴν Θεῶν ἀσθενίαν. Λέγει γὰρ καὶ αὐτὸς ὁ Χριστός· Εἰ τὰ ἐπίγῳα εἶπον ὑμῖν καὶ ἢ πιστεύετε, τί ἐάν εἶπω ὑμῖν τὰ ἐπερῳαῖα; Ἐγὼ ᾗ ἐπαπαθῶμεν τῷ λόγῳ, καὶ φημι· εἰ τὰ ἐπερῳαῖα ἀκούσαί ἢ διαβάμεθα, τὰ καὶ τῆς γνώσεως ἀκούσαντες τί ποιήσωμεθα; Εἰ οἱ Ἰσραῆλ ἐπὶ ποσεικαίροις ἐπολαῖς σφαλλόμενοι ἀπεθῆσκον, τὸσῳ μᾶλλον οἱ μὴ τῆρῳαίς ἀηουσαν καὶ C Θεῶν ἀπολόντα· καὶ εἶδε ὁ θάνατος ἕως ἐκείνου ἢ καὶ ἀποπλήσις· ἀλλ', ὡς αἱμαί, ἕως ἐστὶ τῆς ψυχῆς ὁ φεικώδης θάνατος. Μαρτυρεῖ ᾗ ὁ Ἀπόστολος· τὸσῳ χεῖρόν ἐστιν ἀδεῖτῳα τῷ Υἱὸν τῆ Θεῶν; Νοήσατε, ἀδελφοί, ὅτι πάντα τὰ ποσειρηθῆναι, ἐγραψα δι' ἐμαυτὸν, ἀρᾶ τὶ βυλάμενος λυπῶμαι μὴ ἔσοτ' ἢ χεῖρονα γένωμαι θάνατον. Περὶ γὰρ γνώσεως διηλθόν, ἵνα δειξῶ ὅτι ἐν γνώξῃ ἡμῶν. εἶπε τις ἐν σοφίᾳ, ὅτι διαπατὶ διαπατὸς ἐπαθῆσῳτα. Ἡ γνώσις, διαβάσις ἐστὶ θεῶν χεῖροτος· καὶ γὰρ γνῶσις τῷ Χριστῶν, μὴ ᾗ γνῶσιν γέγονα ἐν τοῖς καὶ αὐτομάτῳ λογισμοῖς. Δέδια οὖν, μὴ ἢ μεταποῖα μὲ ἀποβλητος γένῳτα, καὶ τῷ Ἡσαδ. Ἐπίσταμαι ὅτι ἐπιμῶν τῇ καίᾳ ὁ Ἡσαδ ἀπεβλήθη· ἀλλὰ φοβῶμαι μὴ ἢ μεταγῳσις ἀποβλήξῳ ὁμοίως κενεταί. Ἡ κῳσα μέγεθος Θεότητος, καὶ τῆτο μὲ φοβῶ μὴ ποσαῦτῳ μὲ ἢ μεγέδοις αὐτῶν ἐπερῳαί ἀποβλήθῳ. Ἡκῳσατε ἀπειρον πολῆδος διαβάμεως; εἰς τῆτο γὰρ διηλθόν, ἵνα γῳτῳ τὰ συνεχῳτᾶ μὲ. Ἡκῳσατε σοφίᾳς πῳελαγος καὶ ἀξῳ τὶ ἀναμῳτετε καὶ ἐμῶ πῳγῳς δακρύων ἐκχεῖν καὶ εἰς αὐτῳ; Ἡκῳσατε δικαιοσύνης ἀπειρον ἔσῳσαν; καὶ ἵνα τί τὰ ἀκαλύχῳ ἡμῶν καὶ ἐμῶ ἢ ποβῳαλλεθε. Οἶδα ὅτι πομῳς πῳεσε μεταποῖσῳτας, ἀμῳ τῶς καλέονας ἐν ἀγῳοῖς ὑπαρχῳνας. Οἶδα ὅτι πομῳς συνεχῳρῳσῳν, ἀμῳ πομῳς ἔχεισι ποσειεῳτας παρ' αὐτῳ. Ἀναγῳωσῳ τὰ καὶ τῷ Κορῳ καὶ Δαδῳν, καὶ λῳμαί· καὶ λῳμαί ἀξῳ Μαῳσῳν παρῳ αὐτῶς ἐτιμῳρηῳσατο. Διέρχῳμαί τὰ καὶ τῷ Μακῳαίμ ἢ ἀδελφῳ αὐτῶ, ὅτι δι' ἐνα λόγον, ὃν εἶπε καὶ εἰς αὐτῳ, ἐλεποῳθη σύμπασα. Εἰ δι' ἀνδῳρωσῳν ἀγῳον

Joan. 3:

Deuter. 17:

Hebr. 10:

Sap. 6:

Nym. 12.16: